

KARDINALOVA USKRSNA PORUKA

(Zagreb, 1999.)

1. Darovi Krista uskrslog: mir i oprostjenje grijeha

Uvečer, na uskrsni dan, došao je Isus prestrašenim učenicima s porukom mira. Pozdravio ih je riječima: »Mir vama«. Učenici se obradovali jer vidješe Gospodina, a On ponovi: »Mir vama«, pa dahne u njih i kaže im: »Primiti Duha Svetoga. Kojima otpustite grijeha, otpuštaju im se, kojima zadržite, zadržani su im.« (Iv 20,21-23). Isus daje svoj mir. Mir je očito plod onoga što se s Isusom dogodilo. On je prihvatio smrt. Smrt nije uništila njegovo poslanje. On, koji je prešao granicu zla i smrti, daje učenicima mir, ali i novi Duh. Duh Sveti donosi novo gledanje i novo ponašanje. To bi se moglo opisati ovako: imat ćeš mir i započet ćeš novi život, ako opraštaš, ako podupireš dobro.

Stoga je i blaženi Alojzije Stepinac na Uskrs 1941. godine započeo propovijed u zagrebačkoj prvostolnici tvrdnjom: »Jedan od najljepših darova, što ih je Isus donio svojim apostolima nakon slavnog uskrsnuća, bio je bez sumnje dar mira« (J. Batelja – C. Tomić [prir.]: u: Alojzije Kardinal Stepinac, nadbiskup zagrebački. Propovijedi, govori, poruke [1941. – 1946.], Propovijed na Uskrs u zagrebačkoj prvostolnici, 13. travnja 1941., Zagreb 1996.; str. 22.).

Po Isusovu daru nastaje nova stvarnost: mir i otpuštanje grijeha. Kajemo se i praštamo, jer svi smo grješni. Ne kajemo se pred nekim

između nas, ta svi smo u zlu. Kajemo se pred Bogom svetim, koji nas prozire da bismo ušli u novo: u Božje gledanje, u Božje ponašanje, u Božje postupanje.

2. Svi su pozvani na autentično obraćenje

Nalazimo se u trećoj godini neposredne pripreme na Veliki jubilej godine 2000. Ova je godina posvećena Bogu Ocu. Sveti Otac kaže: »U toj trećoj godini smisao 'puta prema Ocu' morat će nagnati sve da, u prijanjanju uz Krista Otkupitelja čovjeka, poduzmu korake autentičnog obraćenja« (*Tertio millennio adveniente*, 50).

U buli najave Velikog jubileja »Otajstvo utjelovljenja« Ivan Pavao II. poziva nas ovim riječima: »Kao nasljednik Petrov tražim i zahtijevam da se Crkva u ovoj Svetoj godini milosrđa, ojačana svetošću koju prima od svoga Gospodina, pokloni pred Bogom i zatraži oprost za prošle i sadašnje propuste svojih sinova. Svi smo sagriješili i nitko se ne može smatrati pravednim pred Bogom (usp. *1Kr 8,46*). Neka se bez straha ponavlja: 'Sagriješismo mi i oci naši' (*Jr 3,25*), ali neka svi budu sigurni da 'ondje gdje se umnožio grijeh, nadmoćno izobilova milost' (*Rim 5,20*). Očev zagrljaj koji on čuva za svakoga koji mu pokajan dođe ususret bit će pravedna nagrada za ponizno priznanje grijeha, svojih i tuđih« (*Incarnationis mysterium*, 11).

Braćo i sestre u vjeri, pozivam vas da se prigodom ovog Uskrsa, a u godini Boga Oca, te u svjetlu navedenih Papinih riječi upitamo svi: što to Sveti Otac tako snažno traži od Crkve, od nas članova Crkve, kao pripravu za Veliki jubilej?

Ivan Pavao II. poziva nas na obraćenje. »A obraćenje je, u prvom redu, plod milosti. Duh Sveti je onaj koji nuka svakoga od nas 'da uđe u sebe samoga' i da bude svjestan potrebe da se vrati u Očev dom (usp. Lk 15,17-20). Ispit savjesti je, prema tome, jedan od najvažnijih čina osobnog života. Njime se, naime, svaki čovjek stavlja pred istinu svoga vlastitoga života. Tako on otkriva kako su daleko njegovi čini od ideala za koje se odlučio« (*Incarnationis mysterium*, 11).

Sveti Otac ističe vjernički znak čišćenja pamćenja. Taj znak prema Papinim riječima »od svih vjernika zahtijeva hrabri čin poniznosti, naime, priznavanje propusta koje su počinili oni koji su nosili ili nose kršćansko ime« (*Isto*, 11).

Papa nas poziva na ispit savjesti. Taj ispit savjesti se odnosi na prošlost i sadašnjost: na priznavanje propusta koje su počinili oni koji su nosili ili nose kršćansko ime. Ne može se reći da ti propusti i grijesi pripadaju Crkvi kao takvoj. Trebamo dobro shvatiti misterij Crkve koja je sveta, bez grijeha, ali nije bez grješnika. Crkva kao nositeljica milosti Kristove prisutna je u svakome od nas u svemu onome u čemu jesmo i u čemu djelujemo po Duhu. Grijeh nas naprotiv isključuje iz života Crkve, što ga je primila od Krista te ga daje nama. Grijeh uvodi suprotnost tom životu i postaje uzrokom prekida duhovnog zajedništva i sterilnosti kršćanskog ponašanja. Stoga je u Crkvi stalno prisutno svjedočenje i sablazan.

Iako je Crkva sveta po svojem zajedništvu s Kristom, ona neprestano čini pokoru jer prepoznaje, kao svoje, pred Bogom i ljudima, svoje grješne sinove i kćeri. Kao što izjavljuje koncilski konstitutivni dekret o Crkvi *Lumen gentium*: »Crkva – koja vlastitom krilu obuhvaća grješnike te je u isti mah i sveta i potrebna čišćenja – neprestano kroči putem

pokore i obnove« (LG, 8). Pokora temelji svoju sigurnost na činjenici da grijeh nema zadnju riječ, jer sve rane koje je grijeh prouzročio mogu biti zaliječene Otkupiteljevom obnoviteljskom milošću. U Crkvi je tijekom vjekova stalno prisutan rast u svetosti po uzoru blažene Djevice Marije o čemu svjedoči kult mučenika i svetaca. Crkva nosi u svom povijesnom spomenu vjernost, kao i zataje svojih sinova i kćeri.

Papa Ivan Pavao II. želi da se Crkva očisti i da zasja u novom svjetlu na pragu trećeg tisućljeća kršćanstva. Njegov poziv na čišćenje pamćenja je sasvim konkretan. On se sastoji od ispita savjesti i od suočenja s istinom. A istina se, kako kaže Drugi vatikanski koncil, »ne nameće drukčije doli snagom same istine, koja u dušu ulazi istodobno i blago i snažno« (DH, 1).

3. Povijest ne smijemo prepustiti šutnji

Kad je riječ o priznavanju propusta koje su počinili oni koji su nosili kršćansko ime, radi se o crkvenom zajedništvu s onima koji su živjeli prije nas. Danas ima kršćana koji izražavaju negativan sud o prošlosti. Takav je sud jednostran i često neobjektivan. Prošlost se ne može ni odbijati, niti brisati. Pokajati se za grijeha koje su počinila naša braća i sestre u prošlosti, ne znači opteretiti povijest bremenom grijeha. Prošlost predajemo Božjem milosrđu. Samo Bog u pravom smislu oprašta, jer samo Bog spašava. Pravo oproštenje ne može biti drugo nego uskrsnuće od mrtvila. Samo Bog uskrisuje mrtve. Isus Krist izgovara na križu riječi oproštenja, koje kao Jedinorođeni Sin upravlja Ocu. On nije rekao, ja vam opraštam, nego: »Oče, oprosti im, ne znaju što čine!« (Lk 23,34).

Preispitivanje prošlosti mora nam pomoći da učinimo ozbiljan ispit savjesti zbog naše sadašnjosti.

Povijest ne smijemo prepustiti šutnji, jer prikrivanje i tabu-teme rađaju kompleksom, strahom i sramom. Takva se šutnja zatvara milosrđu Božjem te guši život, zajedništvo i solidarnost. Ona pogoduje razvoju zatvorene mitološke svijesti.

Na kraju dvadesetog stoljeća, pripremajući se za Veliki jubilej, osjećamo potrebu za preispitivanjem svoje prošlosti, osobito one vezane uz događaje u ovom stoljeću. Ispit savjesti otvara put k istini, a sveti Ivan kaže: »istina će vas osloboditi« (*Iv 8,32*).

I Katolička Crkva u Hrvatskoj i hrvatski narod nakon demokratskih izbora i Domovinskog rata žive u novom ozračju koje omogućuje miran i objektivan pristup vlastitoj prošlosti, da bi se mogli otvoriti novoj budućnosti. Neka nas ovogodišnji uskrсни blagdani pripreme za takav hrabar i odgovoran korak.

Sveti Otac poziva čitavu Crkvu, a time i Crkvu u Hrvatskoj, na vjernički znak čišćenja pamćenja kao hrabar čin poniznosti, na preispitivanje prošlosti i na suočenje s istinom o vlastitom životu.

Blaženi Alojzije Stepinac je svjedok i mučenik ovoga stoljeća. On sve poziva na ispit savjesti, a svome hrvatskom narodu pruža, kako nam reče Ivan Pavao II., »svojevrсни kompas da bi se znao orijentirati«.

Poziv Svetog Oca u vidu pripreme za Veliki jubilej godine 2000. omogućuje Crkvi da se otvori za dar Krista Uskrsloga: za mir što ga samo Bog može dati.